31/03/2019

Πώς γιορτάζεται η Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως;

/ Ορθόδοξες Προβολές

Η τρίτη Κυριακή των Νηστειών ονομάζεται «Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως ». Μετά από τη μεγάλη Δοξολογία στον όρθρο, ο Σταυρός μεταφέρεται σε μια σεμνή πομπή στο κέντρο του ναού και παραμένει εκεί όλη την υπόλοιπη εβδομάδα, οπότε στο τέλος κάθε ακολουθίας γίνεται προσκύνηση του Σταυρού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το θέμα του Σταυρού, που κυριαρχεί στην υμνολογία αυτής της Κυριακής της Σταυροπροσκυνήσεως, παρουσιάζεται όχι μέσα στα πλαίσια του πόνου, αλλά της νίκης και της χαράς. Βρισκόμαστε στη μέση της Μεγάλης Σαρακοστής. Από τη μια πλευρά η φυσική και πνευματική προσπάθεια, αν είναι συστηματική και συνεχής, αρχίζει να μας γίνεται αισθητή, το φόρτωμα να γίνεται πιο βαρύ, η κόπωση πιο φανερή. Έχουμε ανάγκη από βοήθεια και ενθάρρυνση. Από την άλλη πλευρά, αφού αντέξουμε αυτή τη κόπωση και έχουμε αναρριχηθεί στο βουνό μέχρι αυτό το σημείο, αρχίζουμε να βλέπουμε το τέλος της πορείας μας και η ακτινοβολία του Πάσχα γίνεται πιο έντονη.

Η Σαρακοστή είναι η σταύρωση του εαυτού μας, είναι η εμπειρία – περιορισμένη βέβαια – που αποκομίζουμε από την εντολή του Χριστού που ακούγεται στο ευαγγελικό ανάγνωσμα αυτής της Κυριακής: «όποιος θέλει να με ακολουθεί, ας απαρνηθεί τον εαυτό του ας σηκώσει το σταυρό του, και έτσι ας με ακολουθεί» (Μαρκ.8,34).

Αλλά δεν μπορούμε να σηκώσουμε το σταυρό μας και ν’ ακολουθήσουμε το Χριστό αν δεν ατενίζουμε το Σταυρό που Εκείνος σήκωσε για να μας σώσει. Ο δικός Του Σταυρός είναι εκείνος που δίνει νόημα αλλά και δύναμη στους άλλους. Αυτό μας εξηγεί το συναξάρι της Κυριακής:

Στη διάρκεια της νηστείας των σαράντα ημερών, κατά κάποιο τρόπο, και μείς σταυρωνόμαστε, νεκρωνόμαστε από τα πάθη, έχουμε την πίκρα της ακηδίας και της πτώσης, γι’ αυτό υψώνεται ο τίμιος και ζωοποιός Σταυρός, για αναψυχή και υποστήριξή μας.

Μας θυμίζει τα πάθη του Κυρίου και μας παρηγορεί. Είμαστε σαν τους οδοιπόρους σε δύσκολο και μακρινό δρόμο που, κατάκοποι, κάθονται για λίγο να αναπαυθούν. Με το ζωοποιό Σταυρό γλυκαίνει την πίκρα που νοιώθουμε από τη νηστεία, μας ενισχύει στη πορεία μας στην έρημο έως ότου φθάσουμε στην πνευματική Ιερουσαλήμ με την Ανάστασή Του. Επειδή ο Σταυρός λέγεται Ξύλο Ζωής και είναι εκείνο το ξύλο που φυτεύτηκε στον Παράδεισο, γι’ αυτό και οι θείοι Πατέρες τοποθέτησαν τούτο στο μέσο της Σαρακοστής, για να μας θυμίζει του Αδάμ την ευδαιμονία και την πτώση του από αυτή, να μας θυμίζει ακόμα ότι με τη συμμετοχή μας στο παρόν Ξύλο δεν πεθαίνουμε πια αλλά ζωογονούμαστε.